

CONV 748/03

NOTE

Vedr.: **Sammenfattende rapport fra plenarmødet**
– den 15.-16. maj 2003 i Bruxelles¹

1. Konventets arbejdsmetode i slutfasen og konsensuskabende proces
(CONV 720/03 og 721/03)

Arbejdsmetode

Formanden gjorde kort rede for dagsordenen for plenarmødet, der denne gang varede to hele dage, så konventet havde mere tid til drøftelsen om institutionerne og EU's optræden udadtil.

Inden konventet gik over til at drøfte disse to emner, gjorde formanden rede for den arbejdsmetode, der skal føre frem til konsensus. Inden det næste møde den 30.-31. maj vil konventsmedlemmerne have modtaget det samlede forfatningsudkast. Dermed vil det være muligt:

- at behandle de bestemmelser om politikkerne, som der ofte er blevet henvist til under debatterne om første del
- at drøfte den nye udgave af disse afdelinger, som er blevet revideret af præsidiet på baggrund af plenardebatterne
- at drøfte de nye bestemmelser, som præsidiet har formuleret med henblik på nedsættelse af arbejdsgrupper og diskussionskredse.

¹ Et fuldstændigt referat af plenarmødet findes på: <http://european-convention.eu.int>.

Formanden understregede, at konventets arbejde må intensiveres i de to første uger af juni, bl.a. ved at konventsmedlemmerne i højere grad er til stede i Bruxelles, så arbejdet i de forskellige politiske og andre grupperinger og eventuelt nogle diskussionskredse også kan fortsætte. Indtil da vil formanden og de to næstformænd foretage konsultationer, og præsidiet vil så ofte som muligt foretage en evaluering af de fremskridt, der gøres hen imod konsensus.

Under den korte drøftelse, der fulgte, understregede flere konventsmedlemmer, at der må foretages en grundig gennemgang af forfatningens tredje del. Nogle udtrykte tvivl med hensyn til muligheden for at afslutte arbejdet inden for de frister, som konventet har fået. Et konventsmedlem foreslog, at medlemmerne af konventet fremlægger ændringsforslag til den samlede tekst, og at der stemmes om disse ændringsforslag i konventet.

Som svar på disse indlæg gjorde formanden opmærksom på, at konventets arbejdsmetode, der er fastlagt i Laeken-erklæringen, går ud på at opnå konsensus og udelukker afstemning, der ikke vil være repræsentativ i en forsamling, der er sammensat på denne måde. For så vidt angår forfatningens tredje del foreslog formanden, at det undersøges, om det vil være muligt at fortsætte arbejdet udelukkende med denne del i endnu nogle uger, hvis det viser sig, at fristerne for færdiggørelsen vanskeligt kan overholdes.

2. Debat om udkastet til artikler om institutionerne (første del - afsnit IV) (CONV 691/03 og CONV 709/03)

Indledende bemærkninger

Formanden understregede i sin indledning, at sekretariatet havde modtaget et stort antal ændringsforslag vedrørende afsnit IV i forfatningsudkastet, hvortil der er knyttet en artikel, som skal indsættes i afsnit VI om det demokratiske liv.

Formanden gjorde opmærksom på, at artiklerne om institutionerne i første del vil blive ledsaget af bestemmelser, der skal indsættes i tredje del. Formålet med nogle af bemærkningerne og ændringsforslagene er at supplere og forbedre de fremlagte tekster. Der vil blive taget hensyn til dem i forbindelse med artiklerne i anden del.

Formanden gjorde desuden opmærksom på, at de modtagne bemærkninger kan opdeles i to typer ændringsforslag:

Den første type ændringsforslag, som udgør de fleste og er de vigtigste, anfægter ikke den samlede arkitektur i det udkast, som præsidiet har fremlagt. De går i retning af en præcisering af de foreslåede bestemmelser. Nogle forbedrer mærkbart affattelsen, f.eks. ved at styrke eller præcisere præsidiets forslag.

Den anden type ændringsforslag, hvoraf der er færre end af den første type, men som dog udgør et betydeligt antal, går mere eller mindre ud på at bevare de nuværende tekster uændret. Der er mere eller mindre klart anmodet om, at stort set alle de vigtigste artikler med bestemmelserne om institutionerne opretholdes, dvs. bestemmelserne om sammensætningen af Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råds rolle og formandskab, beregningen af kvalificeret flertal, måden, hvorpå kommissionsmedlemmerne udpeges, og udpegelsen og sammensætningen af Kommissionen. Formanden stillede spørgsmålstegn ved, om status quo vil være forenelig med det mandat, som konventet fik i Laeken. Han henviste til nogle af de spørgsmål, som stats- og regeringscheferne havde rejst, og citerede nogle af dem: "Det første spørgsmål er, hvordan vi kan øge de nuværende institutioners demokratiske legitimitet og gøre dem mere åbne, og det gælder alle tre institutioner" eller "Hvordan kan Europa-Kommissionens autoritet og effektivitet øges?" eller "Hvad med formandskabet for Rådet, der skifter hvert halve år?".

Debatten på plenarmødet gav anledning til mange indlæg. Næsten 90 konventsmedlemmer deltog i debatten, hvortil kom indlæg ved de "blå kort". Debatten var livlig og lærerig. Der kan først nævnes en række generelle bemærkninger, inden de hyppigst rejste spørgsmål behandles (af hensyn til læsbarheden af denne note er bemærkningerne vedrørende udenrigsministeren sat sammen med bemærkningerne om debatten vedrørende EU's optræden udadtil).

Konventsmedlemmernes generelle bemærkninger

Et stort antal konventsmedlemmer indledte deres indlæg med nogle generelle bemærkninger eller nævnte nogle principper. Blandt disse kan følgende fremhæves:

Et betydeligt antal konventsmedlemmer mente, at den samlede institutionelle arkitektur må overholde visse principper, og blandt disse er især princippet om lighed mellem medlemsstaterne blevet nævnt. Fællesskabsmetoden er også blevet nævnt.

Et betydeligt antal konventsmedlemmer gav under deres indlæg generelt eller specifikt udtryk for, at de ønsker at opretholde de nuværende traktatbestemmelser, sådan som de foreligger i Nice-traktaten. De mente, at det med disse vil være muligt at tage udfordringerne i forbindelse med et udvidet Europa op, og at forhandlerne dengang nåede frem til et tilfredsstillende kompromis. Der blev desuden mindet om, at kandidatlandenes parlamenter og befolkninger med henblik på tiltrædelse for nylig er blevet hørt om de nuværende bestemmelser om institutionerne. Det vil derfor være vanskeligt over for disse landes befolkninger at forsvare en gennemgribende ændring af bestemmelserne om institutionerne. Andre konventsmedlemmer understregede, at stats- og regeringschefernes indkaldelse af konventet og vedtagelsen af Laeken-erklæringen i december 2001 viser, at de resultater, der blev opnået i Nice, betragtes som utilstrækkelige til at kunne klare udvidelsen.

Endelig understregede en række konventsmedlemmer i deres indlæg, at konventet nu går ind i den vanskeligste og vigtigste fase af sit arbejde. De ønskede succes for konventet og mente, at det kun vil kunne ske, hvis hvert enkelt konventsmedlem viser sig kompromisvillig og ambitiøs og stræber efter en konsensusløsning, der kan accepteres af alle. Disse konventsmedlemmer appellerede til deres kolleger om at se bort fra deres oprindelige holdning, som skyldes deres tilhørsforhold til en bestemt institution, "små eller store lande", en bestemt nationalitet eller en bestemt politisk gruppe, og at sætte det fælles vel i forgrunden. Flere konventsmedlemmer advarede konventet om, at det, hvis konventet viser sig ude af stand til at nå frem til en samlet aftale, vil være illusorisk at tro, at den efterfølgende regeringskonference (RK) nemmere vil kunne gøre det. Europa står ved en korsvej.

Bemærkninger til præsidiets forskellige forslag vedrørende institutionerne

Spørgsmålet vedrørende Det Europæiske Råd og dets formandskab blev rejst af stort set alle konventsmedlemmer. Præsidiets forslag om et fast formandskab i en periode på to et halvt år, som kan forlænges en gang, fik markant støtte fra en stor del af konventets medlemmer. Disse konventsmedlemmer mente, at det opfylder et ønske om effektivitet og bedre organisering af Det Europæiske Råd, som er en institution, der til forskel fra Kommissionen og Europa-Parlamentet ikke i øjeblikket har noget fast formandskab. Som svar på deres kollegers betænkeligheder anførte de, at en fast formand for Det Europæiske Råd vil have samme funktioner som de funktioner, der i øjeblikket udøves under de skiftende halvårlige formandskaber. En anden gruppe konventsmedlemmer gik ind for at opretholde systemet med skiftende formandskaber, da det efter deres opfattelse opfylder princippet om lighed mellem staterne og har den fordel, at det på skift styrker den europæiske integrationsfølelse under udøvelsen af formandskabshvervet. En række konventsmedlemmer prøvede at bygge bro mellem de divergerende holdninger og fremsatte forskellige kompromisforslag. Et konventsmedlem foreslog således med støtte fra flere af sine kolleger, at de europæiske borgere skal vælge formanden for Det Europæiske Råd direkte, uden at hans funktioner ændres. Det vil gøre det muligt at styrke eller skabe en egentlig "europæisk demos". Flere andre mente, at de vil kunne tilslutte sig idéen om en fast formand for Det Europæiske Råd, hvis muligheden lades åben for, at hans funktioner og kommissionsformandens funktioner en gang i fremtiden vil kunne slås sammen. Andre konventsmedlemmer mente, uden at anfægte præsidiets forslag, at de vil kunne forbedres ved at blive præciseret på en række punkter, navnlig for så vidt angår Det Europæiske Råds formandsfunktioner på det udenrigspolitiske område. Er der ikke en risiko for, at de griber ind i kommissionsformandens eller den fremtidige udenrigsministers funktioner? Spørgsmålet om den administrative struktur, der skal støtte en eventuel formand for Det Europæiske Råd, blev rejst nogle få gange; nogle konventsmedlemmer advarede mod enhver risiko for overlapning. Flere konventsmedlemmer stillede spørgsmålstegn ved den demokratiske legitimitet af en formand for Det Europæiske Råd, som kun vælges af sine kolleger.

Med hensyn til sammensætningen af Kommissionen var der ligeledes divergerende holdninger, og dette punkt figurerer blandt de hyppigst omtalte. Et stort antal konventsmedlemmer gik ind for princippet om, at Kommissionen skal omfatte mindst en statsborger fra hver medlemsstat. Der er tale om et grundlæggende princip, som viser ligheden mellem medlemsstaterne og gør det muligt for hver enkelt at mene, at der er taget hensyn til dens "særlige følsomme områder". Det kompromis, der blev opnået i Nice på dette punkt, skal også respekteres. En anden gruppe gik i den modsatte retning og godkendte princippet om en mindre kommission, sådan som præsidiets har foreslået det. Disse konventsmedlemmer understregede, at Kommissionen skal være det sted, hvor generelle interesser kommer til udtryk, og ikke det sted, hvor staterne er repræsenteret. Denne institutions effektivitet og særegne karakter bør komme i forgrunden. Nogle frygter, at den, hvis princippet om en kommissær pr. stat opretholdes, i praksis bliver en slags faste repræsentanternes komité (Coreper). Nogle konventsmedlemmer, der forsvarede princippet om en kommissær pr. stat, meddelte, at de vil kunne tilslutte sig en kommission med færre medlemmer, hvis muligheden for at blive kommissær sker ved "ligelig rotation". Andre foreslog, at præsidiets bestemmelser skal træde i kraft efter en overgangsperiode, som skal fastlægges. Som svar på spørgsmål især fra konventsmedlemmer fra kandidatlandene udtalte nogle, at sådan vil det blive i praksis, da den næste Kommission, der tiltræder i november 2004, vil komme til at fungere efter bestemmelserne i Nice-traktaten. Nogle foreslog, at der ikke angives noget talmæssigt loft i forfatningen, og at formanden frit skal kunne samle sit kollegium.

Spørgsmålet om udnævnelse og valg af Kommissionens formand er ligeledes blevet rejst af mange konventsmedlemmer. Flere ønskede, at Europa-Parlamentet skal udpege Kommissionens formand direkte, og mente, at præsidiets forslag ikke indebærer nogen ændring af den nuværende situation. Andre fremsatte eller fremlagde forskellige kompromisforslag, der ændrer præsidiets forslag uden at anfægte dem. Flere konventsmedlemmer gik ind for, at Europa-Parlamentet - automatisk eller ikke-automatisk - skal kunne opløses, hvis Europa-Parlamentet vedtager et mistillidsvotum til Kommissionen.

Præsidiets forslag i artikel 17b vedrørende definitionen af kvalificeret flertal gav ikke anledning til så mange bemærkninger som de foregående punkter. En række konventsmedlemmer gav dog udtryk for, at de gerne ser ordningen i Nice-traktaten opretholdt, og advarede mod at røre ved de vanskelige kompromiser, der blev opnået dengang. Andre svarede, at afstemningsmekanismen i Nice-traktaten er meget kompliceret og vanskelig at forstå for borgerne. De bifaldt præsidiets indsats for at forenkle og præcisere teksten på dette punkt.

For så vidt angår Rådet vedrørte de væsentligste bemærkninger de skiftende halvårslige formandskaber. En stor gruppe konventsmedlemmer så gerne, at denne ordning fortsætter. Nogle foreslog, at de skiftende formandskaber indgår i en flerårig planlægning for at tage hensyn til ønskerne hos dem, der understreger risikoen for afbrydelser eller prioritetsændringer fra et formandskab til et andet. Flere konventsmedlemmer foreslog, at Kommissionens formand skal være formand for Rådet i sammensætningen almindelige anliggender. Præsidiets forslag vedrørende antallet af rådssammensætninger blev anset for at være for restriktive af flere konventsmedlemmer, der mente, at det ikke er nødvendigt at gå videre end den begrænsning, der blev foretaget på Det Europæiske Råds møde i Sevilla.

Forslaget om at indføre en særlig rådssammensætning - et lovgivende råd - hvor al lovgivning drøftes, stødte også på modstand. En række konventsmedlemmer, som især baserede sig på holdninger, som økonomi- og finansministrene for nylig gav udtryk for, fandt dette forslag farligt for den europæiske samhørighed, fordi det vil betyde, at fagministrene vil miste interessen for europæisk lovgivning. Andre tog derimod positivt imod dette forslag, fordi det efter deres opfattelse vil indføre et koordinerende element og give en nødvendig og velkommen klarhed. De gjorde opmærksom på, at fagministrene sagtens vil kunne deltage i dette råd, og at deres bidrag vil være meget vigtigt. For at tage hensyn til en betænkelighed, som der blev givet udtryk for, oplyste formanden, at Rådet i den lovgivende sammensætning ikke skal fungere permanent, men i mødeperioder, så den repræsentant på ministerniveau, der er udpeget af hver enkelt medlemsstat, kan bevare forbindelsen med og regelmæssigt vende tilbage til sin hovedstad.

Europa-Parlamentet blev ikke nævnt særlig ofte. De væsentligste bemærkninger vedrørte udsigten til, at der skal fastsættes et loft. En række konventsmedlemmer støttede præsidiets forslag om at indføre et loft og at begrænse antallet af medlemmer af Europa-Parlamentet til 700. Et konventsmedlem ønskede, at dette loft fastsættes lavere - 600 eller 650. Modsat var der konventsmedlemmer, der gerne så, at loftet på 732 i Nice-bestemmelserne opretholdes. Flere konventsmedlemmer ønskede at bevare den fordeling mellem medlemsstaterne, der blev fastsat i Nice, uændret. Denne fordeling var resultatet af et kompromis, og det bør bevares uændret.

En række konventsmedlemmer anmodede om, at den enkelte institution uafhængigt og frit skal kunne vælge sit hjemsted. Den nuværende situation, hvor institutionernes hjemsteder er fordelt på flere steder, er efter deres opfattelse ikke tilfredsstillende.

Kun få konventsmedlemmer nævnte artikel X i afsnit VI om en kongres for de europæiske folk. De fleste af dem, der udtalte sig om dette spørgsmål, gjorde det på en kritisk måde og anmodede om, at dette forslag fra præsidiets bortfalder. Disse konventsmedlemmer mente, at det vil betyde oprettelse af en ny institution, og det gik de ikke ind for.

Der blev kun fremsat få bemærkninger om Den Europæiske Centralbank. Nogle konventsmedlemmer stillede sig dog skeptisk til præsidiets forslag om at lade den indgå blandt Unionens institutioner i artikel 14. Visse konventsmedlemmer, der henviste til konklusionerne fra Gruppen vedrørende Social- og Arbejdsmarkedspolitik, anmodede om, at dens beføjelser ikke begrænses til opretholdelse af prisstabilitet, men også kommer til at omfatte støtte til økonomisk vækst og arbejdsløshedsbekæmpelse, med USA's centralbank som model. Et konventsmedlem var derimod af den opfattelse, at centralbankens nuværende mandat er tilfredsstillende, og at der ikke er nogen grund til at ændre det.

Konventsmedlemmerne kom kun få gange ind på Unionens organer Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, bortset fra de konventsmedlemmer, der har observatørstatus og er medlemmer af disse organer. I deres indlæg foreslog disse konventsmedlemmer, at disse organer i betragtning af den vigtige rolle, som de efter deres mening har, får fuld og hel status som institution

og altså indsættes i artikel 14. Dette krav blev støttet af visse medlemmer af konventet. I modsætning hertil var der nogle konventsmedlemmer, der endog stillede spørgsmålstegn ved selve nytten af disse organer, da det ikke er helt klart, om de bidrager med noget væsentligt til EU-arbejdet. Et medlem af Det Økonomiske og Sociale Udvalg mente, at det organ, som han tilhører, bør nævnes før Regionsudvalget, fordi det historisk ligger først.

Konventsmedlemmerne tog positivt imod det udkast til artiklen om Domstolen, som præsidiet har fremlagt. Nogle understregede med hensyn til mandatet til Domstolens dommere og generaladvokater, at et enkelt, men længere mandat vil kunne være en sikkerhed for deres uafhængighed; andre mente, at det nuværende system fungerer godt og bør forblive uændret. Nogle nævnte, at der måske i forfatningen kan indsættes en specifik klagemulighed i forbindelse med krænkelse af chartret om grundlæggende rettigheder. Et konventsmedlem understregede, at Domstolen ikke bør have nogen beføjelser i forbindelse med retsakter, der vedtages på FUSP-området.

Nogle konventsmedlemmer nævnte Revisionsretten, især dens sammensætning. De gik ind for et begrænset antal medlemmer, under 25, og den skal være sammensat af fagligt højt kvalificerede personer, uden at der tages hensyn til deres nationale tilhørsforhold.

3. Debat om udkastet til artikler om EU's optræden udadtil (CONV 685/03 og CONV 707/03)

Indledning

Næstformand Dehaene indledte debatten om EU's optræden udadtil og nævnte, at der var modtaget omkring 850 ændringsforslag til udkastet til artikler.

Debatten, hvori over 70 talere tog ordet, viste, at konventet generelt ser positivt på de udkast til tekster om EU's optræden udadtil, som præsidiet har fremlagt. Et stort antal talere understregede, at det er meget vigtigt, at Unionen handler kollektivt på den internationale arena med henblik på at

fremme fælles værdier og forsvare kollektive interesser. En række konventsmedlemmer understregede, at en EU-aktion først og fremmest er afhængig af den politiske vilje hos og solidariteten mellem medlemsstaterne. Mange mente dog også, at det bør tilstræbes i forfatningen at få indføjet mekanismer og institutionelle ordninger, der kan medvirke til at tilnærme medlemsstaternes synspunkter til hinanden og til at gøre beslutningstagningen effektiv og brugen af instrumenter kohærent.

Medlemmer af konventet fandt, at den nye struktur, der samler alle retsgrundlagene i et afsnit, bidrager til at give en mere sammenhængende oversigt over de forskellige instrumenter, som EU kan anvende, når det handler på den internationale arena. Konventet mente desuden, at samling af artikler i et afsnit i forfatningen ikke indebærer nogen harmonisering af instrumenter og procedurer, og at der fortsat vil gælde forskellige bestemmelser for de forskellige politikområder inden for EU's optræden udadtil.

Der var bred enighed om forslaget om at oprette en post som EU-udenrigsminister, der samler FUSP-funktioner under Rådets myndighed og ansvar på andre områder af EU's optræden udadtil, som Kommissionen forvalter. Der var dog forskellige meninger hos medlemmerne af konventet om, hvilke konsekvenser denne institutionelle ændring vil få for en række spørgsmål, f.eks. Kommissionens rolle i FUSP-sammenhæng, repræsentationen udadtil og spørgsmålet om, hvem der skal være formand for Udenrigsrådet. Det blev derfor besluttet, at ministerens rolle og hans forbindelse til Kommissionen og Rådet skal fastlægges mere detaljeret.

Nogle talere foreslog, at der indsættes bestemmelser om oprettelse af en diplomatisk tjeneste på EU-plan med personale, der udlånes fra Rådets Sekretariat, Kommissionen og medlemsstaternes diplomatiske tjenester, og som skal arbejde under EU-udenrigsministerens myndighed. En række talere udtalte, at de vil foretrække en anden titel end "EU-udenrigsminister", f.eks. "EU-sekretær", "EU's repræsentant udadtil" eller "EU-sekretær for udenrigsanliggender".

Horisontale artikler

Med hensyn til den horisontale artikel om principper og mål for EU's optræden udadtil understregede flere konventsmedlemmer betydningen af at sikre sammenhæng både på området optræden udadtil og mellem dette område og interne politikker. Flere medlemmer påpegede navnlig behovet for mere direkte at afspejle nødvendigheden af at sikre, at interne politikker ikke strider imod udviklingssamarbejds mål, og anbefalede, at indholdet af den nuværende artikel 178 TEF, hvori det hedder, at der skal tages hensyn til målene for udviklingssamarbejdet, når der iværksættes politikker, som vil kunne berøre udviklingslandene, skal indarbejdes i det relevante stykke i artikel 1. Nogle medlemmer foreslog supplerende mål eller principper, som de gerne ville have indarbejdet i artiklen, som f.eks. fred, solidaritet mellem medlemsstaterne, Unionens sikkerhed, kulturel mangfoldighed eller internationalt samarbejde i forbindelse med styring af migrationsstrømme og bekæmpelse af kriminalitet.

Konventsmedlemmerne var enige om behovet for at have bestemmelser i forfatningen, der tillader Unionen at gøre brug af instrumenter, der dækker andre områder i forbindelse med Unionens optræden udadtil, når et fælles mål forfølges. Det Europæiske Råds rolle blev understreget i den forbindelse. Nogle medlemmer havde dog stærke forbehold med hensyn til EU-ministerens og Kommissionens mulighed for at fremsætte fælles forslag og navnlig med hensyn til beslutningstagning med kvalificeret flertal i forbindelse med disse fælles forslag.

Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

Konventsmedlemmerne var generelt tilfredse med bestemmelserne i de udkast til artikler, der tilskyndede medlemsstaterne til at høre og informere på EU-plan, før der blev fastlagt en holdning på den internationale scene. Dette ville medvirke til at skabe en "europæisk refleks", nedbringe risikoen for konfrontation på den internationale arena og bidrage til at smede fælles holdninger. Nogle mente, at bestemmelserne bør styrkes yderligere, mens andre mindede om, at medlemsstaterne, så længe der ikke er nogen vedtagen holdning, bevarer deres kompetence til at handle på et nationalt grundlag.

Det vigtigste spørgsmål i forbindelse med FUSP vedrørte beslutningsproceduren. En lang række talere mente, at enstemmighed vil skabe inert i FUSP, og gik ind for at gøre afstemning med kvalificeret flertal i Rådet til den generelle regel bortset fra i forbindelse med afgørelser med indvirkning på militær- og forsvarsområdet, der skal træffes med enstemmighed. Der blev foreslået forskellige modeller. Nogle foreslog, at kvalificeret flertal ikke skal gælde for forslag, der ikke bliver fremsat af EU-udenrigsministeren. Der var generel enighed om, at en medlemsstat, hvis vitale interesser står på spil, skal have mulighed for at forhindre, at en afgørelse træffes ved afstemning. I en sådan situation skal EU-ministeren forsøge at formulere et forslag, der kan accepteres af den berørte medlemsstat. Som et alternativ til kvalificeret flertal foreslog nogle, at Rådet skal træffe afgørelse med udvidet kvalificeret flertal. Andre mente, at det kunne være fornuftigt at anvende forstærket samarbejde på alle områder af FUSP som et middel til at gøre den mere proaktiv.

Andre talere gik imod at gøre kvalificeret flertal til en generel regel og påpegede, at bestemmelserne i den nuværende traktat om beslutningstagning med kvalificeret flertal stort set aldrig bliver brugt. De gik ind for en bedre anvendelse af disse bestemmelser samt af bestemmelserne om konstruktiv afståelse. At skabe politisk vilje og konvergens mellem synspunkterne var efter deres mening de vigtigste metoder til at gøre FUSP mere effektiv. Nogle talere foreslog som et alternativ at bevare enstemmighed som en generel regel, men gradvis at udbygge listen over emner, hvor der skal anvendes kvalificeret flertal, med start i afgørelser om sanktioner og FUSP-aktioner op til et vist finansielt loft, som Rådet skal fastsætte. I den forbindelse understregedes betydningen af den nye bestemmelse, der sætter Det Europæiske Råd i stand til at udvide anvendelsen af kvalificeret flertal til FUSP-afgørelser i Rådet.

Med hensyn til initiativretten på FUSP-området blev der udtrykt forskellige holdninger. Nogle mente, at den bestemmelse, der giver EU-ministeren mulighed for at forelægge et forslag sammen med Kommissionen er i modstrid med forslaget om en EU-minister med to "kasketter". De anførte, at EU-ministerens FUSP-forslag herved vil blive underlagt kollegialitetsprincippet, hvilket er i modstrid med henstillingerne fra Arbejdsgruppe VII om EU's Optræden Udadtil. Andre mente, at Kommissionen bør bevare retten til at fremsætte forslag.

Disse konventsmedlemmer mente i alle tilfælde, at det vil være upassende at bruge kvalificeret flertal i tilfælde af et fælles kommissions-/ministerforslag på FUSP-området.

Med hensyn til spørgsmålet om demokratisk kontrol med FUSP gik nogle medlemmer ind for at styrke Europa-Parlamentets rolle, mens andre ønskede, at også de nationale parlamenter inddrages. Næstformand Jean-Luc Dehaene oplyste, at der vil blive indsat en henvisning til FUSP og ESFP i protokollen om de nationale parlamenter.

Fælles sikkerheds- og forsvarspolitik

For så vidt angår mere specifikt spørgsmålene om den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik så flere konventsmedlemmer positivt på præsidiets ambitiøse strategi for denne politik, der er uhyre vigtig for Unionens troværdighed på den internationale scene. Mange konventsmedlemmer så med tilfredshed på, at den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik udgør en integrerende del af FUSP, og mange lagde også vægt på nødvendigheden af, at denne politik støtter sig på passende og tilstrækkelige militære og civile kapaciteter for at klare de opgaver, den pålægges. Nogle konventsmedlemmer lagde også vægt på nødvendigheden af at opretholde afbalancerede forbindelser med Den Atlantiske Alliance og at overholde de forpligtelser, som nogle medlemsstater har påtaget sig i den forbindelse.

Flere konventsmedlemmer mente, at der er behov for at ajourføre de opgaver, som Unionen kan påtage sig, og nogle foreslog bl.a. i den forbindelse at inddrage bekæmpelsen af terrorisme uden for Unionen.

I den forbindelse lagde flere konventsmedlemmer vægt på behovet for at øge omfanget af de kapaciteter, der stilles til rådighed for Unionen. Således fik tanken om at oprette et forsvarsmateriel- eller kapacitetsagentur bred støtte fra konventsmedlemmerne, selv om et af dem foreslog, at det ikke bør skulle evaluere medlemsstaternes kapacitetsforpligtelser.

Flere konventsmedlemmer udtrykte tilfredshed med muligheden for et struktureret samarbejde på kapacitetsområdet med henblik på de mest krævende opgaver. Nogle lagde i den forbindelse vægt på, at det må gøres muligt for koalitioner af frivillige, der i øjeblikket optræder uden for traktaten, at handle inden for Unionens rammer og med dens godkendelse. Nogle konventsmedlemmer udtrykte imidlertid betænkeligheder med hensyn til et sådant samarbejde, hvis det skulle blive for lukket. Et konventsmedlem mente ikke, at det vil være passende at indsætte en bestemmelse om muligheden for at iværksætte missioner uden for Unionens rammer i forfatningen. Nogle konventsmedlemmer foreslog, at bestemmelserne om et forstærket samarbejde for at gøre dette samarbejde mere inklusivt bør kunne anvendes i dette tilfælde og mere generelt på forsvarsområdet. Andre foreslog, at Rådet skal fastlægge kriterierne for de militære kapaciteter, og at de indsættes i en juridisk bindende protokol. Et konventsmedlem foreslog, at en af forsvarsmaterielagenturets opgaver kan være at fastlægge sådanne kriterier.

For så vidt angår andre foreslåede former for fleksibilitet så flertallet af konventsmedlemmerne med tilfredshed på muligheden for, at nogle medlemsstater kan iværksætte en mission, der er vedtaget af Rådet med enstemmighed. En sådan bestemmelse vil efter deres mening gøre det muligt at konstitutionalisere en pragmatisk praksis, der allerede gælder uden for traktaten. Et konventsmedlem foreslog i den forbindelse, at stater, der ikke er medlemmer af Unionen, bør kunne opfordres til at handle sammen med Unionens medlemsstater i gennemførelsen af missionen. Nogle konventsmedlemmer lagde ligeledes vægt på behovet for i forfatningen at indsætte en bestemmelse om muligheden for en gensidig forsvarsforpligtelse mellem medlemsstaterne. Efter disse konventsmedlemmers mening er et gensidigt forsvar en vigtig del af solidariteten mellem borgerne og staterne; der findes i øvrigt en sådan forpligtelse mellem de fleste, men uden for traktaten. Det vil derfor være legitimt at fastslå denne forpligtelse i forfatningen. Andre var imidlertid forbeholdne over for tanken om at inddrage gensidigt forsvar i EU-sammenhæng, idet de mente, at en sådan forpligtelse risikerer at overlappe de forpligtelser, som flere stater har påtaget sig inden for NATO's rammer. Desuden udtrykte nogle konventsmedlemmer bekymring med hensyn til den skade, som en sådan bestemmelse vil kunne gøre på visse medlemsstaters neutrale eller alliancefri status.

Nogle konventsmedlemmer nævnte også andre emner, som f.eks. spørgsmålet om finansieringen af aktiviteter i forbindelse med udenrigs- og sikkerhedspolitikken, herunder den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, og nogle af konventsmedlemmerne foreslog, at de skal finansieres inden for EU-budgettets rammer.

Andre elementer i forbindelse med den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik blev også nævnt, f.eks. oprettelsen af en sikkerheds- og forsvarsunion.

Nogle konventsmedlemmer foreslog også at lade det indgå i bestemmelserne vedrørende EU's optræden udadtil, at de nationale parlamenter i højere grad skal inddrages på forsvarsområdet.

Den fælles handelspolitik

En række konventsmedlemmer slog til lyd for, at den fælles handelspolitik skal gøres mere effektiv, og at der skal kunne træffes afgørelser med kvalificeret flertal på alle områder, herunder indgåelse af alle aftaler, mens andre medlemmer mente, at handel med kulturelle og audiovisuelle tjenesteydelser fortsat skal henhøre under Unionens og medlemsstaternes delte kompetence, og at forhandlingerne om sådanne aftaler derfor fortsat forudsætter tilslutning fra medlemsstaterne. Flere medlemmer mente, at Europa-Parlamentets rolle på det handelspolitiske område skal styrkes yderligere, og anførte, at både forhandlingsmandater og indgåelse af aftaler skal have Europa-Parlamentets samtykke. Nogle understregede også behovet for at holde Europa-Parlamentet fuldt ud underrettet under hele forhandlingsprocessen.

Udviklingssamarbejde og humanitær bistand

I forbindelse med artiklerne om udviklingssamarbejde fandt flere konventsmedlemmer det vigtigt, at de specifikke mål om fattigdomsbekæmpelse og endelig fattigdomsudryddelse omhandles i det specifikke underkapitel, der vedrører udviklingssamarbejde. Flere medlemmer gik endvidere ind for at opføre Den Europæiske Udviklingsfond på budgettet og ønskede, at omtalen af de specifikke forbindelser med AVS-landene slettes i artikel 26. Nogle medlemmer tog forbehold med hensyn til forslaget om at oprette et frivilligt humanitært fredskorps som foreslået i artikel 30 om humanitær bistand og henviste til det vanskelige i at yde bistand på dette område og behovet for uddannet personale.

Restriktive foranstaltninger

Nogle få nævnte artiklerne om restriktive foranstaltninger. Nogle understregede behovet for at sikre overholdelse af den enkeltes grundlæggende rettigheder og af folkeretten og rejste spørgsmålet om domstolskontrol. Andre foreslog at udvide artiklens anvendelsesområde til at omfatte visumrestriktioner.

Internationale aftaler

For så vidt angår internationale aftaler vedrørte de fleste indlæg Europa-Parlamentets rolle i forhandlinger om og indgåelse af aftaler. Flere medlemmer foreslog at udvide høringen af Europa-Parlamentet til alle faser af proceduren for forhandlinger om og indgåelse af internationale aftaler.

Med hensyn til Unionens eksterne kompetence foreslog nogle konventsmedlemmer, at det i forfatningen udtrykkeligt anføres, at Unionen har kompetence til at indgå en international aftale, for så vidt denne aftale bidrager til udøvelsen af en intern kompetence.

Flere medlemmer gik ind for at give Kommissionen mandat til at forhandle internationale aftaler bortset fra aftaler, der udelukkende vedrører FUSP-spørgsmål, mens andre medlemmer gik ind for at give Kommissionen mandat til at forhandle alle aftaler, selv aftaler vedrørende FUSP. Nogle mente, at EU-ministeren skal forestå forhandlingerne, mens andre mente, at denne opgave skal tillægges formandskabet. Nogle indlæg gik ind for en udvidelse af anvendelsen af kvalificeret flertal til proceduren for indgåelse af aftaler på alle områder.

Unionens forbindelser med internationale organisationer

Med hensyn til Unionens forbindelser med internationale organisationer mente nogle, at Unionen skal tilstræbe at blive medlem af internationale organisationer med de internationale finansielle institutioner som de første. Nogle gik ind for at udforme mere detaljerede bestemmelser om forbindelserne med internationale organisationer, og nogle foreslog, at den liste over organisationer, der findes i artikel 35, bør omfatte NATO.

Solidaritetsbestemmelse

For så vidt angår solidaritetsbestemmelsen var mange konventsmedlemmer meget tilfredse med, at denne bestemmelse er indsat i forfatningen som et meget vigtigt udtryk for solidaritet mellem medlemsstaterne og borgerne. Nogle konventsmedlemmer lagde i den forbindelse vægt på en udvidelse af en sådan bestemmelses rækkevidde til at omfatte andre trusler eller farer som f.eks. menneske- eller naturskabte naturkatastrofer. Næstformanden præciserede, at der et andet sted i forfatningen (art. 15) findes en bestemmelse om beskyttelse mod katastrofer blandt understøttende foranstaltninger.

Konklusioner

Næstformand Jean-Luc Dehaene konkluderede, at konventet ser positivt på forslaget til ny struktur for artiklerne om EU's optræden udadtil. Han noterede sig, at der er bred støtte til den horisontale artikel om principper og mål, samt en række ønsker om at styrke afsnittet om sammenhæng.

Han noterede sig endvidere, at der er generel konsensus om oprettelse af en stilling som EU-udenrigsminister, selv om der er forskellige synspunkter med hensyn til følgerne af en sådan institutionel ændring. Dette gælder navnlig initiativretten på FUSP-området. Han anførte, at ministerens holdning og hans forbindelse til Rådet og Kommissionen skal fastlægges mere i detaljer.

Med hensyn til beslutningstagning på FUSP-området noterede han sig, at der på den ene side er et ønske om øget anvendelse af kvalificeret flertal og på den anden side en modvilje mod at gå i den retning.

Med hensyn til sikkerheds- og forsvarspolitikken noterede han sig, at konventet støtter mange forslag fra præsidiet som f.eks. inddragelse af denne politik som en integrerende del af FUSP, opdateringen af Petersberg-opgaverne og oprettelsen af etagentur, mens synspunkterne vedrørende andre spørgsmål såsom gensidigt forsvar og forskellige former for fleksibilitet ikke er helt sammenfaldende.

Næstformand Jean-Luc Dehaene noterede sig de forskellige synspunkter med hensyn til den fælles handelspolitik, hvor nogle ønsker at afskaffe de nuværende undtagelser, mens andre klart ønsker, at sådanne undtagelser bevares.

Med hensyn til udviklingssamarbejde noterede han sig, at flere talere ønsker, at det i det relevante kapitel præciseres, hvilke politikmål der er de vigtigste, og at den specifikke omtale af AVS-landene udelades.

For så vidt angår internationale aftaler noterede han sig, at der er forskellige synspunkter med hensyn til, hvem der skal forhandle på Unionens vegne, og at en række talere ønsker at udvide Europa-Parlamentets rolle.

Med hensyn til solidaritetsbestemmelsen noterede næstformanden sig flere ønsker om at udvide dens rækkevidde til at omfatte natur- eller menneskeskabte katastrofer. Han meddelte konventet, at der vil blive indsat et specifikt retsgrundlag for civilbeskyttelse et andet sted i forfatningen.

List of speakers following order of intervention.

Plenary meeting 15 and 16 May 2003

LIST OF SPEAKERS

Thursday 15 May

Working method of the Convention during its last phase and consensus building process
(CONV 720/03 and 721/03)

*(Blue cards: BERGER, BROK, BONDE, DUFF, DUHAMEL, MAJJ-WEGGEN,
HEATHCOAT-AMORY, TEUFEL, ROCHE, PAPANDREOU)*

Debate on draft articles on Institutions (Part I - Title IV)
(CONV 691/03 and CONV 709/03)

1. Mr Gianfranco FINI - Italy (Government)
2. Mr Alain LAMASSOURE - European Parliament
3. Mr Alberto COSTA - Portugal (Parliament)
4. Mr Dimitrij RUPEL - Slovenia (Government)
5. Mr Elmar BROK - European Parliament
6. Mr Caspar EINEM - Austria (Parliament)
7. Mr Jacques SANTER - Luxembourg (Government)
8. Mr Hubert HAENEL - France (Parliament)
9. Mr Josep BORRELL - Spain (Parliament)
10. Mr Georges PAPANDREOU - Greece (Government)
- (Blue cards: SPINI, VOGGENHUBER, DINI, HOLOLEI, LEQUILLER, BRUTON)*
11. Mr Josef ZIELENIEC - Czech Republic (Parliament)
12. Mr Michel BARNIER - Commission
13. Ms Anne VAN LANCKER - European Parliament
14. Mr Peter HAIN - United Kingdom (Government)
15. Mr Edmund WITTBRODT - Poland (Parliament)
16. Mr Jens-Peter BONDE - European Parliament
17. Mr Alfonso DASTIS - Spain (Government)
18. Mr Andrew DUFF - European Parliament
19. Mr Erwin TEUFEL - Germany (Parliament)
20. Ms Danuta HÜBNER - Poland (Government)
21. Mr Lamberto DINI - Italy (Parliament)
22. Ms Lena HJELM-WALLÉN - Sweden (Government)
23. Mr Olivier DUHAMEL - European Parliament
24. Mr Paraskevas AVGERINOS - Greece (Parliament)
25. Mr Frans TIMMERMANS - Netherlands (Parliament)
26. Mr Alojz PETERLE - Slovenia (Parliament)
27. Ms Teija TIILIKAINEN - Finland (Government)
28. Mr Jan FIGEL - Slovakia (Parliament)
29. Mr Rihards PIKS - Latvia (Parliament)

30. Mr Henrik Dam KRISTENSEN - Denmark (Parliament)
31. Ms Meglena KUNEVA - Bulgaria (Government)
32. Mr Andrew DUFF - European Parliament
33. Ms Hanja MAIJ-WEGGEN - European Parliament
34. Mr Kimmo KILJUNEN - Finland (Parliament)
35. Ms Helle THORNING SCHMIDT - European Parliament
36. Mr Timothy KIRKHOPE - European Parliament
37. Mr Jürgen MEYER - Germany (Parliament)
38. Mr Dick ROCHE - Ireland (Government)
39. Mr Göran LENNMARKER - Sweden (Parliament)
40. Ms Liene LIEPINA - Latvia (Parliament)
41. Mr Joschka FISCHER - Germany (Government)
42. Mr Marco FOLLINI - Italy (Parliament)
43. Mr Abdullah GÜL - Turkey (Government)
44. Mr António VITORINO - Commission
45. Mr Kimmo KILJUNEN - Finland (Parliament)
46. Lord Mac LENNAN OF ROGART - United Kingdom (Parliament)
47. Mr Reinhard RACK - European Parliament
48. Mr Olivier DUHAMEL - European Parliament
49. Ms Anne VAN LANCKER - European Parliament
50. Mr Hannes FARNLEITNER - Austria (Government)
51. Ms Eduarda AZEVEDO - Portugal (Parliament)
52. Mr Ben FAYOT - Luxembourg (Parliament)
53. Mr Jozef OLEKSY - Poland (Parliament)
54. Mr Ernâni LOPES - Portugal (Government)
55. Mr Panayotis DEMETRIOU - Cyprus (Parliament)
56. Mr Peter HAIN - United Kingdom (Government)
57. Mr Alfonso DASTIS - Spain (Government)
58. Mr Dick ROCHE - Ireland (Government)
59. Mr Neil MacCORMICK - European Parliament
60. Mr William ABITBOL - European Parliament
61. Mr David HEATHCOAT-AMORY - United Kingdom (Parliament)
62. Mr Péter BALÁZS - Hungary (Government)
63. Mr Puiu HASOTTI - Romania (Parliament)
64. Mr Jari VILÉN Finland - (Parliament)
65. Mr Karel de GUCHT - Belgium (Parliament)
66. Mr Michael ATTALIDES - Cyprus (Government)
67. Mr Henning CHRISTOPHERSEN - Denmark (Government)
68. Mr Reinhard BÖSCH - Austria (Parliament)
69. Mr Peter SERRACINO-INGLOTT - Malta (Government)
70. Mr John BRUTON - Ireland (Parliament)
71. Ms Hildegard PUWAK - Romania (Government)
72. Mr József SZÁJER - Hungary (Parliament)
73. Ms Marietta GIANNAKOU - Greece (Parliament)
74. Mr Rytis MARTIKONIS - Lithuania (Government)
75. Ms Lone DYBKJAER - European Parliament
76. Mr Proinsias de ROSSA - Ireland (Parliament)
77. Ms. Cristiana MUSCARDINI - European Parliament
78. Mr Antonio TAJANI - European Parliament
79. Mr Kemal DERVIS - Turkey (Parliament)
80. Mr Jan KOHOUT - Czech Republic (Government)

81. Ms Cristiana MUSCARDINI - European Parliament
 82. Mr Sören LEKBERG - Sweden (Parliament)
 83. Ms Linda McAVAN - European Parliament
 84. Mr Pierre LEQUILLER - France (Parliament)
 85. Mr Josef CHABERT - (Committee of the Regions) Observer
 86. Mr Vytenis ANDRIUKAITIS - Lithuania (Parliament)
 87. Mr Proinsias DE ROSSA - Ireland (Parliament)
 88. Mr Jelko KACIN - Slovenia (Parliament)
 89. Mr Gabriel CISNEROS LABORDA - Spain (Parliament)
 90. Mr Dominique de VILLEPIN - France (Government)
 91. Mr Luis MARINHO - European Parliament
 92. Ms Sandra KALNIETE - Latvia (Government)
 93. Mr Algirdas GRICIUS - Lithuania (Parliament)
 94. Mr Johannes VOGGENHUBER - European Parliament
- (Blue cards: ALMEIDA-GARRETT, TOMLINSON, SEVERIN, HAIN)*

Friday 16 May

Continuation of the debate on draft articles on Institutions (Part I - Title IV)
(CONV 691/03 and CONV 709/03)

95. Mr Henrik HOLOLEI - Estonia (Government)
96. Mr Esko SEPPANEN - European Parliament
97. Mr Alexandre ARABADJIEV - Bulgaria (Parliament)
98. Mr Juraj MIGAS - Slovakia (Government)
99. Mr Reinhard RACK - European Parliament
100. Ms. Elena PACIOTTI - European Parliament
101. Mr Péter ECKSTEIN-KOVACS - Romania (Parliament)
102. Mr Roger BRIESCH - (Economic and Social Committee) Observer
103. Mr Manfred DAMMEYER - (Committee of the Regions) Observer
104. Ms Claude DU GRANDRUT - (Committee of the Regions) Observer
105. Mr Caspar EINEM - Austria (Parliament)
106. Ms Lone DYBKJAER - European Parliament
107. Mr Georgios KATIFORIS - Greece (Government)
108. Ms. Piia-Nora KAUPPI - European Parliament
109. Mr Francesco SPERONI - Italy (Government)
110. Mr Guilherme OLIVEIRA-MARTINS - Portugal (Parliament)
111. Mr René van der LINDEN - Netherlands (Parliament)
112. Mr Kimmo KILJUNEN - Finland (Parliament)
113. Mr Adrian SEVERIN - Romania (Parliament)
114. Ms Helle THORNING SCHMIDT - European Parliament
115. Mr Josef CHABERT - (Committee of the Regions) Observer
116. Mr George JACOBS - (European Social Partners) Observer
117. Mr Emilio GABAGLIO - (European Trade Union Confederation) Observer
118. Mr Manfred DAMMEYER - (Committee of the Regions) Observer

Debate on draft articles on External Action and Defence
(CONV 685/03 and CONV 707/03)

1. Ms Linda McAVAN - European Parliament
2. Mr Lamberto DINI - Italy (Parliament)
3. Mr Jan FIGEL - Slovakia (Parliament)
4. Mr Elmar BROK - European Parliament
5. Mr Antonio VITORINO - Commission
6. Mr Jürgen MEYER - Germany (Parliament)
7. Mr Gijs de VRIES - Netherlands (Government)
8. Mr Dominique de VILLEPIN - France (Government)
9. Mr Hannes FARNLEITNER - Austria (Government)
10. Ms Marietta GIANNAKOU - Greece (Parliament)
11. Mr Alfonso DASTIS - Spain (Government)
12. Mr Jozef OLEKSY - Poland (Parliament)
13. Mr Peter HAIN - United Kingdom (Government)
14. Mr Luis MARINHO - European Parliament
15. Mr Gianfranco FINI - Italy (Government)
16. Mr Jelko KACIN - Slovenia (Parliament)
- (Blue cards: SPINI, BONDE, DUFF, Van EEKELEN)*
17. Mr Hans Martin BURY - Germany (Government)
18. Ms Eduarda AZEVEDO - Portugal (Parliament)
19. Mr Gabriel CISNEROS LABORDA - Spain (Parliament)
20. Ms Danuta HÜBNER - Poland (Government)
21. Mr Göran LENNMARKER - Sweden (Parliament)
22. Mr Algirdas GRICIUS - Lithuania (Parliament)
23. Mr Dick ROCHE - Ireland (Government)
24. Ms Cristiana MUSCARDINI - European Parliament
25. Mr Henning CHRISTOPHERSEN - Denmark (Government)
26. Mr Pierre LEQUILLER - France (Parliament)
27. Ms Lena HJELM-WALLÉN - Sweden (Government)
28. Mr René van der LINDEN - Netherlands (Parliament)
29. Mr Andrew DUFF - European Parliament
30. Ms Sandra KALNIETE - Latvia (Government)
31. Mr Kimmo KILJUNEN - Finland (Parliament)
32. Mr Vytenis ANDRIUKAITIS - Lithuania (Parliament)
33. Mr Ernâni LOPES - Portugal (Government)
34. Ms Teija TIILIKAINEN - Finland (Government)
35. Mr Hubert HAENEL - France (Parliament)
36. Mr Jan KOHOUT - Czech Republic (Government)
- (Blue cards: VOGGENHUBER, SEVERIN, BONDE, WUERMELING, HAIN, LENNMARKER, DINI)*
37. Mr Rytis MARTIKONIS - Lithuania (Government)
38. Mr Eduard MAINONI - Austria (Parliament)
39. Mr Sören LEKBERG - Sweden (Parliament)
40. Mr Tunne KELAM - Estonia (Parliament)
41. Mr Jari VILÉN - Finland (Parliament)
42. Mr Dimitrij RUPEL - Slovenia (Government)
43. Mr Alain LAMASSOURE - European Parliament
44. Mr Caspar EINEM - Austria (Parliament)
45. Mr Puiu HASOTTI - Romania (Parliament)

46. Mr Louis MICHEL - Belgium (Government)
 47. Ms Sylvia-Yvonne KAUFMANN - European Parliament
 48. Mr Alberto COSTA - Portugal (Parliament)
 49. Mr Antonio VITORINO - Commission
(Blue cards: MacCORMICK, LENNMARKER, McDONAGH)
 50. Mr Carlos CARNERO - European Parliament
 51. Mr William ABITBOL - European Parliament
 52. Mr Henrik HOLOLEI - Estonia (Government)
 53. Mr Oguz DEMIRALP - Turkey (Government)
(Blue cards: GORMLEY, Van LANCKER, PACIOTTI, LENMARKER, MACLENNAN, HAENEL, SCOTLAND)
 54. Mr Diego LOPEZ GARRIDO - Spain (Parliament)
 55. Ms Renée WAGENER - Luxembourg (Parliament)
(Blue cards: VITORINO, DUFF, HAENEL)
 56. Mr Jens-Peter BONDE - European Parliament
 57. Mr Caspar EINEM - Austria (Parliament)
-